

HYGIËNE- EN PREVENTIEMAATREGELEN IN SERRES

Het voorkomen van de insleep van ziekten en plagen en van het verder verspreiden ervan binnen het bedrijf, is steeds efficiënter en goedkoper dan achteraf corrigerend te moeten ingrijpen. Het departement Landbouw en Visserij, het PCS en de firma's Royal Brinkman en Boons FIS organiseerden op 22 juni 2017 de jaarlijkse studiedag 'potplanten' in Deinze. Naast de wettelijke basis van biociden werd er tijdens de studiedag ook uitgebreid gedemonstreerd en resultaten van onderzoek meegedeeld.

.....
Pieter Van Oost, secretaris AVBS

Onderzoek op het PCS

In de sierteelt bestaan er nog geen vaste protocols voor reiniging en desinfectie. Het PCS deed projectmatig onderzoek naar bedrijfshygiëne en daaruit volgen enkele aandachtspunten waar telers best rekening met houden bij het toepassen van reinigings- en ontsmettingsmiddelen. Daar waar reinigingsmiddelen voornamelijk vrij gebruikt mogen worden door telers, ligt dat voor biociden (ontsmettingsmiddelen, desinfectiemiddelen) anders. De lijst met erkende biociden vind je op het internet via de link www.health.belgium.be/nl/lijst-van-toegelaten-biociden. In deze lijst worden de biociden ingedeeld in verschillende productgroepen. Vooral productgroep 2 is gekend in de sierteelt. Dit zijn desinfectiemiddelen en algiciden die niet rechtstreeks op mens of dier worden gebruikt. Hiermee worden oppervlakten, materialen, uitrusting en meubilair behandeld die niet rechtstreeks in aanraking komen met voedingsmiddelen of diervoeders. De bekendste voorbeelden zijn Biomix ATM, Groenvreter Pro en Freebac.

Het PCS ontwikkelde een zestal fiches over reiniging en desinfectie van betonpaden en -vloeren, gronddoeken en container-velden, serrerruiten en plasticwanden en risico op corrosie. Maar ook over reiniging van vuile bladeren op planten en gewasveiligheid werden er fiches opgemaakt.

▲ *Schuim blijft veel langer hangen op gladde oppervlakten zoals glas en droogt veel minder snel op*

Eerst reinigen

De algemene regel is om in alle gevallen eerst te reinigen en eventueel aanwezige algen te bestrijden, en pas daarna te ontsmetten. Zonder voorafgaande reiniging worden de meeste desinfectiemiddelen bijna onmiddellijk afgebroken door contact met organisch materiaal, waardoor ze voortijdig geïnactiveerd worden. Ga eerst na welk type vervuiling aanwezig is en welke organismen allemaal moeten bestreden worden en kies pas daarna het meest geschikte middel. Bij de keuze van reinigingsmiddelen kijk je hiervoor best na of het om minerale of organische bevulling gaat. Kalk en roest zijn voorbeelden van minerale bevulling en worden gemakkelijkst gereinigd met zure middelen. Eiwitten en vetten zijn organische vervuiling die best gereinigd worden met alkalische zepen.

▲ *Demonstratie van schuimsputten op de studiedag*

Nadat alles gereinigd is, is ook de keuze van het meest geschikte desinfectiemiddel zeer belangrijk. Is enkel bacteriepreventie of -bestrijding nodig, dan komen meerdere soorten middelen in aanmerking. Virussen of rustsporen van schimmels zijn veel moeilijker te behandelen en hiervoor komen slechts enkele middelen in aanmerking. Bij de keuze van het juiste reinigings- of desinfectiemiddel hou je ook rekening met de aanwezigheid van planten en personeel, licht, zuurtegraad, temperatuur, luchtvochtigheid. Weet ook dat reinigings- en

ontsmettingsmiddelen een veel kortere houdbaarheid hebben dan gewasbeschermingsmiddelen. Vaak kan je hiervoor snelmetingen (= teststrookjes) uitvoeren.

In de praktijk

Na productkeuze en dosering is ook de inwerktijd heel belangrijk. Op de studiedag werden speciale schuimspuiten getoond. Dit heeft als voordeel dat de behandeling vollediger gebeurt doordat het schuim overal tussen zal kruipen. Maar het schuim blijft ook veel langer hangen op gladde oppervlakten (zoals glas). Door het schuim gaat het product ook veel minder snel opdrogen. Er zijn dus heel wat voordelen aan het toepassen van deze schuimspuiten.

Toch moeten we het niet altijd ver gaan zoeken inzake hygiëne op het bedrijf. Stel je maar eens voor dat je een ganse dag aan het stekken bent met handen die besmet zijn met de sporen van een schimmel. Er werd daarom uitvoerig op gewezen om voldoende aandacht te hebben voor het inzepen, wassen en eventueel desinfecteren van de handen. Naast het verspreiden van allerlei ziektekiemen via de handen, worden er ook heel wat ziektekiemen verspreid via onze voeten. Voetzolen reinigen is een volgende stap. De firma Boone FIS demonstreerde verschillende mogelijkheden tot en met een volledige hygiënesluis bij het betreden van het bedrijf. ■